

...

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.II.20.272/2021/7. szám

A tanács tagjai: Dr. Orosz Árpád a tanács elnöke

Dr. Gyarmathy Judit előadó bíró

Dr. Kiss Gábor bíró

A perújított felperes:

A perújított felperes képviselője: Vigh Ügyvédi Iroda

ügyintéző: Dr. Vigh Károly ügyvéd

A perújító alperesek: I. rendű

II. rendű

A perújító alperes képviselője: Jutasi és Társa Ügyvédi Iroda I-II. rendű képviseletében

ügyintéző: Dr. Halász Miklós ügyvéd

A per tárgya: Élettársi közös vagyon megosztása iránti perben kezdeményezett perújítási eljárás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: Perújító alperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.589/2020/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 6.P.20.221/2018/32.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.589/2020/7. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja;

kötelezi az I-II. rendű perújító alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a perújított felperesnek 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű alperes édesapja, a II. rendű alperes házastársa (a továbbiakban: örökhagyó) és a felperes között 1997. évben érzelmi kapcsolat alakult ki, majd 2000. március 31-én beköltöztek az örökhagyó vállalkozásának a tulajdonában álló ingatlanba (a továbbiakban: „zöld ház”), amelyet közösen rendeztek be, közös hálósobát használtak. Az örökhagyó 2001-ben újabb ingatlant (a továbbiakban: „sárga ház”) vásárolt, azt a felperessel együtt, közösen rendezték be, és oda átköltöztek.

[2] 2003-ban a „sárga ház” alagsorába beköltözött az örökhagyó alkalmazottja, aki napközben az építkezéseken dolgozott, munkaidő után pedig a „zöld és sárga ház” körüli munkákat látta el, a mindenkor barátnői pedig házvezetőnői feladatokat végeztek. Az örökhagyó és a felperes mind a hétköznapiakat, mind a hétvégéket együtt töltötték. Hét közben az örökhagyó mindig a „sárga házban” aludt, otthonának ezt tekintette. Ritkán főztek otthon, ebédet naponta étteremből rendeltek. A II. rendű alperes nem vitt az örökhagyónak ebédet és nem is vásárolt a részére. A háztartási bevásárlásokat általában az örökhagyó előbbi alkalmazottja és annak barátnői végezték, a bevásárlások céljára a konyhában lévő pénzes dobozból vette ki a pénzt a felperes vagy az örökhagyó, amennyiben pedig a bevásárláshoz nagyobb összegre volt szükség, valamelyik széfől vették ki a készpénzt, amelyet követően az elszámolást a felperes végezte.

[3] A felperes és az örökhagyó rendszeresen töltötték vidéken a hétvégéket. Kettesben vagy baráti társasággal gyakran utaztak, előfordult az is, hogy az egyik szomszédos országban az I. rendű alperessel és családjával voltak együtt. Baráti házaspárral több külföldi országban is nyaraltak. A „sárga ház” távfelügyeletét ellátó cégnél 2002. május 22-től kezdődően riasztás esetén értesítendő személyként elsőként a felperes, másodikként pedig az örökhagyó szerepelt. A felperes és az örökhagyó otthonukban állandó jelleggel nagy összegű készpénzt tartottak. Nem volt elkülönítve a vállalkozási és a magánvagyon, a vállalkozásból befolyó készpénzt az irodából hazavitték, a napi vásárlásokra fordítandó pénzt a konyhában lévő dobozba, a nagyobb összegeket pedig a „sárga házban” lévő három széf valamelyikébe tették. A felperes személyes kiadásaira és vásárlásaira is vett ki pénzt a cég házipénztárából.

[4] Az élettársi kapcsolat létesítésekor az örökhagyónak már volt a tulajdonában gazdasági társaság, majd az együttélésük alatt alapított társaságokban – amelyek neve keresztnéveik kombinálásából keletkezett – a felperes is 10% üzletrész tulajdonnal rendelkezett. Az építőipari vállalkozásokon kívül a lakóhelyükül szolgáló városban üzemeltettek egy vendéglőt és egy fodrászatot is, amely utóbbit kifejezetten azzal a céllal szereztek meg, hogy a felperes fodrász végzettségű fiának munkalehetőséget biztosítsanak. A felperes és az örökhagyó a vállalkozásokban közösen dolgoztak, az örökhagyó ugyanúgy kiadta a munkát a felperesnek, mint a többi alkalmazottnak, de az alkalmazottakat a felperes is utasíthatta. A vállalkozás keretében közösen kerestek építkezés céljára alkalmas telekingatlanokat, együtt jártak az építkezések helyszíneire, a földhivatali és banki ügyintézés a felperes feladata volt, és ő intézte a garanciális munkák elvégzését. Az örökhagyó a tulajdonában álló gazdasági társaságokat keresztygyermeké részére értékesítette, majd a halála előtt mintegy 2-3 héttel azokat az I. rendű alperes volt házastársa szerezte meg adásvétel jogcímén, aki egy hét elteltével, szintén adásvétel jogcímén átruházta az I. rendű alperesre és házastársára. Együttélésük tartama alatt a felperes több ingatlan tulajdonjogát szerezte meg.

[5] Az örökhagyó a családjával nem szakította meg a kapcsolatot, rendszeresen látogatta őket a lakóhelyükön. Az I. rendű alperes házastársával és gyermekeivel több alkalommal járt a „sárga házban”, a cég rendezvényein rendszeresen részt vettek, szomszédos országban együtt nyaraltak. Az örökhagyó az alperesek lakóhelyéül szolgáló községben tartott társasági eseményeken, rendezvényeken a II. rendű alperessel együtt vett részt, közösen támogatták anyagilag a nyugdíjas klubot és egyéb szervezeteket. Rendszeresen megünnepelték a családi eseményeket, gyakran jártak étterembe vasárnapi ebédre. Az örökhagyó havonta egymillió forinttal támogatta az alpereseket. Az örökhagyónak egy takarékszövetkezeti, 2007. május 7-én nyitott lakossági folyószámláján a II. rendű alperes önálló rendelkezőként szerepelt, míg egy másik takarékszövetkezetnél 2006. október 25-én nyitott lakossági folyószámlájánál és egy banki számlájánál a II. rendű alperes meghatalmazott volt. Az örökhagyó 2003-ban az alperesek lakóhelyéül szolgáló községben három ingatlant vásárolt úgy, hogy annak 1/2 tulajdoni hányada a II. rendű alperes tulajdonába került. A rendszeres anyagi támogatáson kívül értékes személygépkocsikat és egyéb ajándékokat is vásárolt az alperesek, valamint az I. rendű alperes házastársa és gyermekei részére.

[6] Az örökhagyó 2007 nyarán egyre többször került ittas állapotba, ilyenkor a perújított felperessel veszekedtek. Vitáik odáig fajultak, hogy 2007 nyarán a kapcsolatukat megszakították, ekkor a perújított felperes átköltözött a „zöld házba”. Az örökhagyó hirtelen felindulásában ügyvédet bízott meg az élettársi közös vagyon megosztására vonatkozó okirat elkészítésére. Az örökhagyó és a perújított felperes 2007. július 7-én kelt „Vagyonjogi

megállapodás” elnevezésű, ügyvéd által ellenjegyzett okiratban az élettársi közös vagyon megosztásában állapodtak meg. Abban rögzítették, hogy élettársak voltak, és együttélésüket 2007. július 5-én megszüntetik azzal, hogy az élettársi kapcsolatból eredő vagyoni viszonyaikat „a Polgári Törvénykönyv rendelkezései” szerint szabályozzák.

[7] A megállapodásban meghatározták a közös vagyonukat képező vagyontárgyakat, és rögzítették, hogy a közös vagyonukat képező ingatlanok és üzletrészek az örökhagyó tulajdonába kerülnek, aki ennek ellenértékeként 10.000.000 forintot fizet meg a perújított felperesnek, aki a pénz átvételét a szerződés aláírásával elismerte és nyugtázta. A felek – egyebek mellett – azt is rögzítették, hogy a megállapodással a vagyonszösséggel kapcsolatos valamennyi kérdést rendezték, és egymással szemben az élettársi vagyonszösségükből, illetve a korábban megvolt különvagyonukból eredő követelésük nincs, illet egymással szemben a jövőben sem támasztanak.

[8] A perújított felperes és az örökhagyó ezt követően is rendszeresen találkoztak, mivel a vállalkozás ügyintézési helye továbbra is a „zöld ház” volt, ahova a perújított felperes költözött. Pár hónapos különélést követően, 2007. év végén 2008 elején (pontosabban meg nem határozható időpontban) azonban a kapcsolatukat helyreállították. Ezt követően a „zöld ház” visszakerült a perújított felperes tulajdonába, aki visszaköltözött a „sárga házba”. A vagyonszogi megállapodással érintett üzlet megnevezésű ingatlant később értékesítették, az üzletrészekkel kapcsolatban pedig nem tulajdonítottak jelentőséget annak, hogy az kinek a nevében szerepel.

[9] Az örökhagyó daganatos betegségéről 2008. január hónapban szereztek tudomást. A kezelésekre a felperes vitte az örökhagyót; kezelőorvosokat, alternatív gyógymódokat keresett számára. Betegségének súlyosabbra fordulását követően őt folyamatosan ápolta, adagolta a gyógyszereket, kezelte az oxigénpalackot. Az örökhagyót 2010. november 10-től kórházban ápolták, itt is a felperes volt az örökhagyóval, de az alperesek is fél napig az örökhagyó mellett voltak. Az örökhagyó 2010. november 14-én elhunyt, a temetésén a felperes az I. és II. rendű alperessel együtt vett részt.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése, perújítási kérelme

[10] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy élettársi közös vagyon jogcímén megszerezte az örökhagyó hagyatékát képező ingatlan és ingó vagyontárgyak 1/2 tulajdoni hányadát. Arra hivatkozott, hogy az örökhagyóval 2000. április 1. napjától haláláig, 2010. november 14-ig élettársi kapcsolatban éltek, és a szerzésben való közreműködésük aránya azonos mértékű volt.

[11] Az I-II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték. Azzal érveltek, hogy az örökhagyó és a II. rendű alperes házassági életközössége nem szűnt meg, ez a tény pedig önmagában kizárja a felperes által állítottakat. Vitatták azt is, hogy az örökhagyó és a felperes között élettársi kapcsolat állt volna fenn.

[12] A Fővárosi Ítéltábla a 17.Pf.21.058/2014/4-II. számú jogerős – a Kúria Pfv.II.21.246/2015/5. számú közbenső ítéletével hatályában fenntartott – közbenső ítéletével

az elsőfokú bíróság – keresetet elutasító – ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy a felperes és az örökhagyó 2000. április 1-től 2010. november 14-ig élettársi kapcsolatban éltek; egyebekben az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot az élettársi közös vagyon megosztása tárgyában a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

[13] Az I-II. rendű perújító alperesek a jogerős közbenső ítélet ellen perújítási kérelmet terjesztettek elő, amelyben kérték a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, és új ítéletben annak megállapítását, hogy a perújított felperes és az örökhagyó 2000. április 1-től 2007. július 5-ig éltek élettársi kapcsolatban. Előadták, hogy a jogerős közbenső ítélet alapján megismételt eljárásban a perújított felperes beadványában csatolta a közte és az örökhagyó között 2007. július 7-én kelt „Vagyonjogi megállapodás” elnevezésű okiratot, amelyben tényként rögzítették, hogy élettársi kapcsolatban éltek, amelyet 2007. július 5-én megszüntettek.

[14] A perújított felperes perújítási ellenkérelmében a perújítási kérelem elutasítását és a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartását kérte. Nem vitatta, hogy az élettársi kapcsolat átmenetileg megszakadt, azonban állította, hogy ezt követően az 2007. augusztus második felében helyreállt. Kifejtette, hogy ez az okirat önmagában nem döntheti meg a jogerős közbenső ítéletben részletesen értékelt bizonyítékokat, amely alapján az élettársi kapcsolat fennállását jogerős ítéletben megállapították. Hozzátette, hogy az élettársi kapcsolat helyreállítását követően szereztek tudomást az örökhagyó daganatos megbetegedéséről, és ezt követően 2008 januárjától a perújított felperes volt az, aki az örökhagyót folyamatosan ápolta, adagolta a gyógyszereket, és a kórházban is ő volt vele. A „Vagyonjogi megállapodással” kapcsolatban kifejtette, hogy azt közösen, ráutaló magatartással megszüntették, a vagyonszétosztást helyreállították, ennek keretében a „Vagyonjogi megállapodás” szerinti 10.000.000 forintot visszafizette, és a „zöld ház” visszakerült a tulajdonába.

Az első- és másodfokú ítélet

[15] Az elsőfokú bíróság a perújítási eljárásban hozott ítéletével – a tényállást kiegészítve – a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta.

[16] A perújítási eljárásban megállapított tényeket és bizonyítékokat egybevetve a jogerős közbenső ítéletben megállapított tényekkel és bizonyítékokkal, azt állapította meg, hogy az élettársi életközösség 2007. július 5-én megszakadt, azonban az örökhagyó és a perújított felperes az élettársi életközösséget helyreállították. Megállapította továbbá, hogy az örökhagyó daganatos betegségéről való tudomásszerzéskor, azaz 2008 januárjában az életközösség már biztosan fennállt, ezért az életközösség helyreállításának időpontját 2007. év végére, 2008. év elejére tette. Kiemelte, hogy a perújítási eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye alapján nem volt helye a jogerős közbenső ítélettel megállapított tényállás módosításának, sem a megállapított tényállás helyett új tényállás megállapításának, kizárólag a már megállapított tényállás új tényekkel való kiegészítésének.

[17] Az alapperben el nem bíralt tényeket és bizonyítékokat egybevetette az alapperben elbíralt tényekkel és bizonyítékokkal, és érdemben vizsgálta az élettársi kapcsolat törvényi feltételei fennállását az életközösség perújított felperes által állított helyreállításának

időszakára. Arra a következtetésre jutott, hogy az életközösség 2007 júliusában – rövid időre – csak átmenetileg szakadt meg, és az legkésőbb 2008 januárjában helyreállt. Utalt arra, hogy az életközösség átmeneti megszakadása nincs kihatással az életközösség folytonosságára még akkor sem, ha a felek a vagyoni viszonyaikat megállapodással rendezték, a magatartásukból ugyanis arra lehet következtetni, hogy az életközösség megszakadását maguk is csak átmeneti jellegűnek tartották, és folytatni kívánták. Mindezek alapján úgy foglalt állást, hogy az élettársi kapcsolat megszakadása – annak átmeneti jellegére tekintettel – nem volt kihatással az élettársi kapcsolat kezdő és befejező időpontjára, vagyis annak a jogerős közbenső ítélettel megállapított tartamára, ezért a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta.

[18] A perújító alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy mivel az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az új bizonyíték – a „Vagyonjogi megállapodás” – nem volt alkalmas a már korábban szolgáltatott bizonyítékok értékelésével meghozott érdemi döntés hatályon kívül helyezésére és új határozat meghozatalára, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 268. §-ára utalással az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokaira figyelemmel hagyta helyben.

[19] A régi Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontjával összefüggésben – az elsőfokú bírósággal egyezően – kiemelte, hogy az új bizonyíték csak annak igazolására volt alkalmas, hogy az élettársi kapcsolat 2007. július 5-én megszakadt, azonban a perújítási eljárásban a felmerült új bizonyíték hatására lefolytatott bizonyítás adatai – az alapperben lefolytatott bizonyítás adataival összhangban – azt támasztották alá, hogy azt annak átmeneti megszakítását követően minden tekintetben helyreállították, és a felperes az örökhagyóval a haláláig élettársi kapcsolatban élt.

[20] Utalt arra, hogy – a perújító alperesek fellebbezésében hivatkozottakkal szemben – az alapperben eljáró bíróságok az élettársi kapcsolat megállapításának feltételeként a 2007 júliusa utáni időszakra vonatkozóan is vizsgálták a perújított felperes és az örökhagyó együttélését, közös háztartását, érzelmi kapcsolatát, összetartozásuk harmadik személyekkel szembeni felvállalását, valamint gazdasági közösségét. Rámutatott, hogy a jogerős közbenső ítélet szerint a perújított felperes és az örökhagyó között 1997-től kezdődően szoros érzelmi kapcsolat alakult ki, amely az örökhagyó haláláig fennállt, a perújított felperes és az örökhagyó 2000. április 1. napjától az örökhagyó haláláig közös háztartásban éltek a „zöld”, majd a „sárga házban”, és közöttük a gazdasági közösség is fennállt, amiből következően az élettársi kapcsolat valamennyi feltétele bizonyított erre az időszakra vonatkozóan.

[21] A gazdasági közösség fennállásával összefüggésben megjegyezte, hogy azt az alapügyben részletesen, a 2008. utáni időszakban keletkezett adatokra is kiterjedően vizsgálták. A „zöld háznak” a perújított felperes tulajdonába való „visszakerülése” kapcsán kifejtette: nem annak van jelentősége, hogy az ingatlan adásvétel jogcímén és nem a „Vagyonjogi megállapodás” felbontása okán került vissza, hanem annak, hogy a kialakult tényleges állapot a jogcímtől függetlenül bizonyítja azt, hogy az élettársak a „Vagyonjogi megállapodással” rendezett vagyoni viszonyaikat nem kívánták fenntartani, az életközösség helyreállításával a gazdasági közösségük is helyreállt.

[22] Az elsőfokú bírósággal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy az életközösségük megszakadását az élettársak átmenetinek tekintették, a vagyoni jogi megállapodással rendezett vagyoni viszonyaikat nem kívánták fenntartani (a vagyonmegosztás előtti állapotot részben helyreállították, illetőleg néhány vagyonelem tekintetében a formális helyreállításnak nem tulajdonítottak jelentőséget), így azt az átmeneti megszakadás ellenére folyamatosnak kell tekinteni.

[23] Arra is rámutatott, hogy az alapperben már értékelték azt a körülményt, hogy bár az örökhagyó a perújító alpereseket is bőkezűen támogatta anyagilag, és érzelmiileg sem zárkózott el tőlük, azonban a felperessel élt közös háztartásban, és működött együtt közös gazdasági célok érdekében, így e „kettős életvitel” ellenére a perújított felperes és az örökhagyó között az élettársi kapcsolatot meg lehetett állapítani.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[24] A jogerős ítélet ellen a perújító alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a perújítási kérelmüknek helyt adó új határozat hozatalát, másodlagosan – annak tartalma szerint – az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[25] Megsértett jogszabályhelyként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 685/A. §-át, továbbá a régi Pp. 3. § (3) és (5) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését jelölték meg. Kifejtették, hogy az élettársi életközösség 2007. július 5-én történt megszakadása csak akkor nem érinti az életközösség folytonosságát, ha a felek között a vagyonmegosztás nem történt meg. Jelen esetben azonban a felek a közös vagyont teljeskörűen megosztották, ebben a körben hivatkoztak a BH 1992.398. és BH 2008.303. számú eseti döntésekre.

[26] Utaltak arra, hogy az élettársi életközösség megszűnését mindenképpen meg kellett volna állapítani abban az esetben is, ha az esetlegesen később újra megkezdődött, és ebben az esetben is csak azt lehetett volna megállapítani, hogy egy későbbi időpontban – amikor az élettársi kapcsolat feltételei bizonyíthatóan újra megvalósultak – ismételten élettársi kapcsolatban éltek. Kiemelték, hogy a bíróság nem tekinthette volna ebben az esetben sem az élettársi kapcsolatot folyamatos egésznek, és mivel a másodfokú bíróság álláspontjuk szerint ezzel az érveléssel indokolásában egyáltalán nem foglalkozott, megsértette a régi Pp. 221. § (1) bekezdés szerinti indokolási kötelezettségét.

[27] A „Vagyonjogi megállapodásra” mint új bizonyítékra tekintettel álláspontjuk szerint szükséges az alapperben meglévő bizonyítékokat újra áttekinteni és ártértékelni, különösen abból a szempontból, hogy azok milyen időpontra vonatkoznak. Mivel szerintük a bizonyítékoknak az első- és másodfokú bíróság által végzett értékelése okszerűtlen, logikailag ellentmondásos, a bíróságok iratellenes megállapításokat tettek, így a jogerős ítélet a régi Pp. 3. § (5) bekezdésébe és 206. § (1) bekezdésébe is ütközik. Álláspontjuk szerint az ügyben eljáró bíróságok nem a bizonyítási teherre vonatkozóan adott tájékoztatás alapján értékelték a bizonyítékokat és hozták meg a döntésüket, ami sérti a régi Pp. 3. § (3) bekezdését.

[28] Utaltak a kihallgatott tanúk vallomására, amivel összefüggésben kiemelték, hogy az alapperben keletkezett bizonyítékok alapján sem állapítható meg egyértelműen, hogy az élettársi életközösség elemei 2007. július 7. után újra fennálltak, hiszen a bizonyítási eljárást nem erre tekintettel folytatták le. Álláspontjuk szerint kiemelten kellett volna vizsgálni, hogy az élettársi kapcsolat megállapításának adott feltétele pontosan mikor következett be, illetve melyik az a legkorábbi időpont, amikor valamennyi szükséges feltétel ismételt fennállhatott.

[29] Hozzá tették azt is, hogy a vagyonmegosztás előtti állapotot a felek teljeskörűen nem állították vissza, mert a megállapodásban megnevezett négy vagyonelem közül csak a „zöld ház” került vissza a perújított felperes tulajdonába, az is adásvétel jogcímén. Kiemelték azt is, hogy a megállapodást követően a perújított felperesnek és az örökhagyónak már nem volt közös bankszámlája, azaz a megállapodás előtti helyzetet nem állították vissza. Utaltak továbbá a BH 2017.338. számú eseti döntésre is a gazdasági közösség megállapítása körében, kifejtve, hogy a perújított felperes 2007. július 5-ét követő időszakra nem bizonyított ilyen teljes körű gazdasági együttműködést, különös tekintettel arra, hogy közös cégük már nem volt.

[30] A perújított felperes felülvizsgálati ellenkérelmében – annak tartalma szerint – a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

[31] Álláspontja szerint a jogerős ítélet az anyagi jogi és eljárásjogi jogszabályoknak megfelelt, nem történt jogszabálysértés. Kiemelte, hogy a hivatkozott eseti döntések eltérő tényállás mellett születtek, így azokat ebben az ügyben nem lehet figyelembe venni. Utalt arra, hogy a felek szándéka a perbeli esetben a közös együttműködés alapján a közös vagyonszerzésre irányult, az élettársi kapcsolat megszakadása rövid ideig tartott, átmeneti volt, a kapcsolat helyreállítása után is közös gazdálkodást folytattak az érzelmi kapcsolatuk keretében. Kiemelte, hogy a bizonyítási eljárás során húsznál több tanú bizonyította az élettársi kapcsolatukat, érzelmi, gazdasági magatartásukat, amely a kívül világ előtt megjelent, és az 2000-től 2010-ig változatlan volt, egységes egészet képezett. Megjegyezte, hogy az alapperben az élettársi kapcsolat feltételeit a teljes időszakra vonatkozóan vizsgálták a bíróságok, és nem felel meg a valóságnak az, hogy azt döntően a 2007. július 5-e előtti időszakra vizsgálták, azaz a lefolytatott bizonyítás a kapcsolat egészére vonatkozott. Ezen kívül további érveket adott elő az érzelmi és gazdasági kapcsolat fennállása mellett a lefolytatott bizonyítási eljárás adataira és a beszerzett bizonyítékokra hivatkozva.

A Kúria döntése és jogi indokai

[32] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[33] A perújító alperesek a felülvizsgálati kérelemben anyagi jogi és eljárási jogszabálysértésekre is hivatkoztak. A régi Pp. 270. § (2) bekezdésének és a régi Pp. 275. § (3)-(4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárásjogi szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatása van.

[34] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, a kérelemben támadott rendelkezések vonatkozásában bírálta felül.

[35] A Kúria előrebocsátja, hogy ebben az eljárásban a felülvizsgálati eljárás keretei mellett, a perújítási eljárásnak mint a másik rendkívüli perorvoslati eljárásának a korlátai is érvényesülnek: a régi Pp. 267. § (1) bekezdése alapján ugyanis a bíróságnak – a perújítási kérelem elbírálása során – nem a korábbi jogerős ítélettel érintett keresetet kell ismételtlen elbírálnia, hanem a perújítási kérelem felől kell döntenie.

[36] Adott esetben a perújítás megengedhetősége tárgyában hozott jogerős végzés alapján annak az elvi lehetősége fennállt, hogy az új bizonyíték – a vagyoni jogi megállapodás – annak elbírálása esetén a perújító alperesekre kedvezőbb határozatot (a jogerős közbenső ítéletben megállapított élettársi kapcsolat rövidebb időtartamának megállapítását) eredményezhetett volna. Ezt követte a perújítási okként szolgáló új bizonyítéknak a megengedett perújítási eljárásban való tényleges, érdemi vizsgálata, amelynek az eredményeként a Kúria álláspontja szerint az első- és a másodfokú bíróság is helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az adott perújítási okként szolgáló okirati bizonyíték nem vezethetett a perújítás érdemi eredményeként a kérelem sikeréhez. A perújítási okként elfogadott okirat ugyanis önmagában azt nem bizonyítja, hogy az élettársi kapcsolat átmeneti megszakadása ellenére azt az adott tényállás alapján ne kellene folyamatosnak tekinteni.

[37] Mindenben helyesen fejtette ki a másodfokú bíróság azt, hogy a vagyoni jogi megállapodás csak annak igazolására volt alkalmas, hogy az élettársi kapcsolat 2007. július 5-én megszakadt; azonban a perújítási eljárásban a felmerült új bizonyíték hatására lefolytatott bizonyítás adatai – az alapperben lefolytatott bizonyítás adataival összhangban – azt támasztották alá, hogy az átmeneti megszakadást követően azt helyreállították. A Kúria kiemeli, hogy az okiratból nem következik az élettársi kapcsolat vagyoni részének a teljes körű felszámolása – azt egyébként az egyéb bizonyítékok sem támasztják alá –, az ugyanis csak az okiratban említett tételekre korlátozódott.

[38] Egyetértett a Kúria a jogerős ítéletben kifejtettekkel abban a körben is, hogy annak nincsen jelentősége, milyen jogcímen került vissza az adott vagyontárgy a perújított felperes tulajdonába, de annak igen, hogy a vagyoni megosztás előtti vagyoni állapotot részben helyreállították, illetőleg néhány vagyonelem tekintetében nem tulajdonítottak jelentőséget a formális helyreállításnak, majd 2008-ban és azt követően is egyetértés volt közöttük abban, hogy közös tevékenységük eredménye is közös vagyonukba kerüljön. Ebből következően a kialakult tényleges állapot – a jogcímtől függetlenül – bizonyítja azt, hogy a vagyoni jogi megállapodás következtében átmenetileg kialakult vagyoni viszonyait az élettársak nem kívánták fenntartani, és közöttük az életközösség helyreállításával a gazdasági közösség is helyreállt.

[39] A 2007. júliustól az örökhagyó haláláig terjedő időszakkal kapcsolatos felülvizsgálati érveléssel összefüggésben a jogerős ítéletben foglaltakkal egyetértve hangsúlyozza a Kúria, hogy az alapperben eljáró bíróságok az élettársi kapcsolat megállapításának feltételeként erre az időszakra vonatkozóan is vizsgálták és a bizonyítási eljárás eredményeként megállapították az együttélést, közös háztartást, érzelmi kapcsolatot,

összetartozásuknak harmadik személyekkel szembeni felvállalását, valamint gazdasági közösségüket is. Mindezekből következően az élettársi kapcsolat valamennyi feltétele bizonyított erre a szakaszra vonatkozóan is.

[40] A perújítási eljárásban az új bizonyítékra figyelemmel – az alapperben szolgáltatott egyes bizonyítékoknak és tényállításoknak a perújítás alapjául szolgáló okirat bizonyító erejéhez viszonyított értékelésével – tehát megállapítható volt ugyan az életközösség átmeneti megszakadása, az a már kifejtettek szerint annak a régi Ptk. 685/A. § által megkívánt folytonosságát nem érintette.

[41] Utal arra a Kúria, hogy a perújító alperesek által hivatkozott eseti döntések eltérő tényállás mellett születtek, ezért az adott esetben – amikor a vagyonközösséget csak egyes vagyonelemek tekintetében szüntették meg és az együttélésük megszakadása is csak átmeneti volt – nem voltak irányadók.

[42] A Kúria kiemeli, hogy a 2008. januártól az örökhagyó haláláig terjedő és az alapperben a bizonyítási eljárás tárgyát képező időszakot illetően a perújítási okként szolgáló új bizonyíték – erre vonatkozó adat vagy más hivatkozás hiányában – már nem nyitotta meg újra a bizonyítást. Ezért erre az időszakra vonatkozóan újabb, a régi Pp. 206. § (1) bekezdés szerinti mérlegelés sem merült fel ebben az eljárásban. Az erre vonatkozó felülvizsgálati érveléssel összefüggésben a Kúria utal arra, hogy a másodfokú bíróság indokolása helyes abban a körben, hogy az alapperben eljáró bíróságok értékelték erre az időszakra vonatkozóan a közös bankszámla hiányát, ami nem zárja ki az élettársi kapcsolat megállapíthatóságát. Ezeknek a körülményeknek, tényeknek az eltérő megítélésére a perújítási alapjául szolgáló új bizonyíték nem adott alapot.

[43] Mindazonáltal a Kúria szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a felülvizsgálati eljárás mint rendkívüli jogorvoslati eljárás során általában egyébként sem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria hosszú idő óta következetes gyakorlata szerint csak azt vizsgálja, hogy a jogerős ítéletet hozó bíróság a mérlegelés körébe vont adatok, a bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (BH 1996.506., EBH 2006.1526.). A bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH 2013.119.).

[44] Mindezek alapján a Kúria a nem jogszabálysértő jogerős részítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[45] A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján a perújító alperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni a perújított felperesnek a 32/2003. (VIII. 22.) IM

rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján meghatározott ügyvédi munkadíjból álló, a felülvizsgálati eljárásban ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló összegűre mérsékelt felülvizsgálati eljárási költségét.

[46] A Kúria a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelmet a perújító alperesek kérelmére a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján kitűzött tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2021. november 10.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyarmathy Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Gábor s.k. bíró